

De Maralinga's

Junior Leroux

Colofon

Titel: De Maralinga's

Junior Leroux © 2023

Facebook: @schrijverjuniorleroux

Instagram: junior_leroux

E-mail: juniorschrijft@gmail.com

Ontwerp cover: Dirk Vercampt

dirk.vercampt@gmail.com

Verschenen: Augustus 2023

Alle rechten voorbehouden

Uitgegeven door: Uitgeverij Schrijverspunt

<http://www.schrijverspunt.nl>

Code: 2023.31.07

ISBN/EAN: 978-94-6266-670-2

NUR: 301

BISAC: FIC016000

Thema: FS

Beboudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervoehoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, betzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Intro

Ga het maar na: wat aandacht vraagt, krijgt aandacht.

En dat geldt in het bijzonder voor probleemgevallen. Dat zit nu eenmaal ingebakken in ons brein en menszijn. We zijn willens nillens voorgeprogrammeerd om aandacht te schenken aan wat disfunctioneel is, wat niet loopt zoals het zou moeten lopen, wat afwijkt van het *normale*. Kortom: wat anders is en beter kan, dát valt ons op.

Focussen op probleemgevallen in een poging om een gelukkig leven te leiden, klinkt eerder paradoxaal, maar we doen het toch ó zo graag. Want wat fout loopt, kan gevaar, angst en stress opleveren. En wat goed loopt, laten we maar lopen, want kan toch geen kwaad.

Stel dat je twee honden adopteert uit een asiel. Eentje ervan blijkt een brave loebas, zindelijk en kindvriendelijk, die zijn baasje gehoorzaamt en perfect omkan met andere honden. De andere, daarentegen, is er eentje *met een rugzakje*. Hij haalt uit naar kinderen en andere honden, kan niet aan de lijn wandelen, vertikt het om commando's aan te leren, blaft dag en nacht op alles wat beweegt of stilstaat, en sloopt je hele inboedel. Zo'n hond eist jouw volledige aandacht op, en ik garandeer je dat het beestje je

aandacht ook zal krijgen. Je maakt tijd vrij om ermee naar de hondenschool te gaan, je oefent dagelijks de simpelste commando's zoals 'Zit!' en 'Af!', je koopt wekelijks nieuwe speeltjes omdat hij ze alweer gemold heeft, je schaft een bench aan in de hoop dat hij het ziet als een *safe space* en er rustig in wordt, je trekt herhaaldelijk naar de dierenarts om te laten checken of er medisch gezien niks aan de poot is met hem, en ten einde raad schakel je zelfs een hondengedragstherapeut in die je bakken geld kost, en adviseert dat je best wat meer geduld opbrengt en het beestje zoveel mogelijk aandacht en liefde geeft om een vertrouwensband te creëren. Als dat probleemgevalletje dan per uitzondering het tapijt eens níét heeft onder gepist, voor de verandering wél gaat zitten wanneer je het hem vraagt, en je zoveelste paar sloffen eens níét heeft gevierendeeld, overlaad je hem met koekjes, aaitjes en complimentjes.

Terwijl het andere beestje, braaf, stil en verveeld, vanuit zijn mandje toekijkt, zichzelf afvragend of hij misschien ook eens de boel moet begaaien om zijn baasjes aandacht te krijgen.

Want zo zit de *homo panicus* in elkaar. We willen koste wat kost recht trekken wat krom is en dreigen daardoor alles wat al recht is uit het oog te verliezen. En dat geldt ook voor onze eigen soort. Binnen een gezin met een zogenaamd zorgenkindje is de ouderlijke aandacht niet altijd evenredig verdeeld over hun kroost. Zij die (on)bewust meer aandacht – of liever: liefde – claimen, krijgen ook meer ervan. Denk daarbij bijvoorbeeld aan kindjes met een mentale of fysieke handicap, met een ontwikkelingsstoornis, met een psychiatrische problematiek...

Of, gewoon, eentje met een arrogant, agressief en antisociaal karaktertje.

– 1 –

Jenny is het type persoon dat steeltjes van mandarijntjes trekt om de kosten te drukken.

Volgens haar man is boodschappen doen de taak van de vrouw, om zo haar gezin dagelijks van het nodige nat en droog te voorzien. Toch trekt ze na al die jaren nog steeds met een bang hartje richting het grootwarenhuis. De afkeurende blikken die andere winkelaars werpen wanneer ze ongegeneerd loeren naar de inhoud van haar winkelkarretje, geven haar telkens weer een angstig en beschaamd gevoel, dat zelfs met een handvol angstremmers voor vertrek niet onderdrukt kan worden.

Hetgeen in iemands winkelkar ligt, zegt natuurlijk iets over de persoon die het voortduwt. Hoewel die conclusie niet altijd eenduidig te trekken is. Van iemand die twee bakken Duvel of drie flessen pastis de Marseille uit de winkelrekken graaide, samen met een emmer borrelnootjes, kan je vermoeden dat hij een feestje organiseert, terwijl het misschien gewoon een ordinaire alcoholieker is die alles in z'n eentje soldaat zal maken, en met de nootjes slechts de illusie wil wekken dat hij zijn buit zal delen met zogezegde genodigden. Van een man die de kassa bereikt met een

doos tampons tussen zijn aankopen, gaat men vaak uit dat de sloef door vrouwlief is gestuurd om met de jústte maat van het jústte merk thuis te komen, terwijl hij voor hetzelfde geld een alleenstaande weduwnaar is met een gehandicapte puberdochter, die door de bomen het bos niet meer ziet en er maar op goed geluk en met de bloes op z'n wangen een merk en maat heeft uitgekozen. Een winkelkarduwer die met tien XL-potten bolognesesaus en twintig pakken pasta door de winkelgangen trekt, wekt al gauw de indruk dat hij de plaatselijke scoutsvereniging van *bikke bikke bik* zal laten doen, hoewel je misschien diezelfde spaghetti vanavond zélf krijgt voorgeschoteld, bij die nieuwe Italiaan om de hoek met zijn geplastificeerde menukaart vol taalfouten. En van een vrouw die enkel een doos diepvriesfrikandellen, een colafles van het huismerk en twee mandarijntjes zonder steeltjes af te rekenen heeft... Tja, wat moet je daarvan denken?

Zo goedkoop mogelijk winkelen is er door de jaren heen ingeramd bij Jenny. “Het leven is zo al duur genoeg, dus waarom zouden we dan ook maar één eurocent te veel uitgeven aan alles wat we vroeg of laat toch maar weer uitpissen of -kakken?”, is haar mans visie op economisch bewust leven. Een levenswijze die toch heel wat inspanning en opoffering vraagt, vooral van Jenny. Maar inderdaad, als letterlijk íedere eurocent telt, dan maakt het wel degelijk een verschil om de steeltjes (met eventuele blaadjes) van je mandarijnen te trekken alvorens ze worden gewogen. Stel dat het groene gedeelte, dat daarenboven niet eens eetbaar is, pakweg een kwart gram per mandarijn weegt, en je kan dat gewicht aftrekken van het totaal, dan betaal je voor een halve kilo mandarijnen aan de kassa al gauw zo'n twee eurocentjes minder. “Want steeltjes aftrekken is níét stelen!”, aldus pater familias. En zo maken op termijn vele kleintjes een grote.

Er zijn natuurlijk grenzen aan deze besparingswerkwijze. Jenny heeft ondertussen geleerd wat kan en wat niet. Van subtiel een steeltje van een stuk fruit trekken, kijkt haast niemand op. Maar in het verleden heeft ze, op eerder streng aanraden van haar man, de mandarijnen al eens volledig gepeld vooraleer ze werden afgerekend. “Dat is toch enkel maar verpakking. Waarom zou je in godsnaam betalen voor extra gewicht dat niet eens eetbaar is? De plastic die de frisdrankflessen per zes samenhoudt moet je toch ook niet betalen?”, stelde manlief kolerig. Als ze zijn bevelen blindelings zou opvolgen, zou haar winkelkar vol liggen met gepelde bananen, geschilde patatten en mosselen zonder schaal. Maar Jenny heeft aan den lijve ondervonden dat op die manier winkelen feitelijk *not done* is, telkens een winkelbediende haar erop aansprak, de politie er werd bijgehaald, en de winkelmanager haar na de zoveelste waarschuwing levenslang verbande uit diens filiaal.

Met vier kant-en-klare diepvriesmaaltijden – vier verschillende, zij zal de minst favoriete wel voor haar rekening nemen – is ze op weg naar de kassa, wanneer ze plots haar gsm hoort rinkelen en daardoor beseft dat ze alweer is vergeten het geluid af te zetten voordat ze binnenging. Opgebeld worden op een openbare plaats is een ware nachtmerrie voor Jenny. Het idee dat ze god-weet-wie aan de lijn krijgt en luidop moet spreken, terwijl er continu curieuzeneuzen rond haar lopen die haar kant van het gesprek probleemloos kunnen meevolgen, bezorgt Jenny steevast een beklemmend gevoel op de borstkas. Doen alsof er niks aan de hand is en gewoon verder winkelen, zoals ze zou doen wanneer ze haar telefoon vóél trillen, maar niemand anders het kan horen, is op dit moment geen optie meer. Want iemand wiens gsm goed hoorbaar rinkelt, maar die níét opneemt, trekt vreemd genoeg nog

meer aandacht dan iemand die wel gewoon de oproep beantwoordt. En wanneer ze ziet dat het Frank is die haar probeert te bereiken, weet ze dat haar geen andere mogelijkheid rest dan op het groene telefoontje drukken.

‘H-hallo?’

‘Waar zit je ergens?’

‘Winkel.’

‘Alwээр? Ben je niet pas eergisteren nog gaan winkelen? Soit, waarvoor ik bel, ik ga later zijn vanavond. Ik zit nog aan de kust en kan hier nog altijd niet vertrekken. Die ellendige makakken, daar valt toch ook niks mee aan te vangen, hè!’

‘Oké.’

‘Oké? Ik vroeg jouw goedkeuring niet, hè. Ik méld het je. Wat eten we straks?’

‘Euh... Iglo... maaltijd.’

‘Wabliéf?’

‘Igl...’

‘Ik heb je wel verstaan, hoor. Maar neen, daar komt niks van in huis! Ik hier maar mijn nikkel afdraaien, terwijl madam van die peperdure luiwijkenmaaltijden gaat kopen, dat zie je van hier! Pak maar een doos diepvriesfrikandellen mee.’

‘Euh, oké. Met...’

‘Met niks! In zo’n doos zitten twintig stuks, vijf de man, méér dan genoeg. Niet te veel tralala daarbij. Die dingen komen er toch hetzelfde weer uit als dat ze erin gingen.’

‘Ja, da’s waar.’

‘En een nieuwe pot mayonaise meenemen is ook niet nodig, hè. Goed tot op de bodem schrapen, tot aan de elleboog in de pot, totdat die helemaal leeg is. Dan pas wordt er een nieuwe gekocht.’

‘Geen mayonaise.’

‘Wel cola. Ik heb nog eens goesting in cola.’

‘Één fles?’

‘Ja, natuurlijk één fles. ’t Is om van te drinken, hè, niet om een bad in te nemen. En je weet het: geen Coca-Cola of Pepsi. Zo dik zijn onze nekken niet. Wat heb je verder nog in je kar liggen?’

‘M-mandarijntjes.’

‘Dat moet ik niet hebben. En jij ook niet. Dat pást toch niet eens bij frikandellen! Alsjeblieft zeg, Jenny.’

‘Voor de k-kinderen.’

‘Komen Sinterklaas en Zwarte Piet deze nacht hun schoentjes vullen misschien? Nu, in de lente? Haha! Maar allé, ’t is goed voor ene keer. Maar niet meer dan twee stuks, hè. En je weet het...’

‘Steeltjes.’

‘Voilà. Allé, ik hoop dat die pipo’s hier zo snel mogelijk komen opdagen, dan ben ik vanavond misschien nog voor acht uur thuis. En niet vroeger beginnen, hè, want ik ken dat, dan is de mayonaise op en kan den deze droge worsten eten.’

‘Oké. T-tot stra...’

Tuuut tuuut tuuut.

Jenny ziet de zweetafdruk van haar rechterslaap op haar telefoon blinken en steekt het toestel weer weg. Ze duwt haar karretje verder, onstabiel steunend op twee flanellen benen, en voelt hoe haar hart in haar keel bonst. Haar blik houdt ze voor- en neerwaarts gericht, om oogcontact met omstaanders te vermijden, maar ze vóélt gewoonweg dat ze door iedereen wordt aangestaard en op dit moment in het middelpunt van de belangstelling staat.

Voor de tweede keer op weg naar de diepvriesafdeling passeert ze langs de drankenrayon en vist ze in de rapte een fles cola met de minst aanlokkelijke verpakking uit de rekken. Daarna worden

de vier Iglo-maaltijden ingewisseld voor een witte doos frikandellen. Minder dan twee euro voor een volwaardige maaltijd voor vier personen. Ze moet het haar man nageven: hij kent écht iets van economisch bewust leven.

Er zijn maar enkele kassa's open, wat voor ellenlange aanschuijfrijen zorgt. Een vrouw van middelbare leeftijd met een kar bomvol kattenvoeding, kattenbakkorrels, kaasblokjes en cavaflessen – een receptie in het dierenasiel of een eenzame *crazy cat lady*? – ziet de vier armetierige artikelen in Jenny's kar liggen. Ze trekt haar zware kar met een beetje moeite ietsje achteruit en gebaart dat Jenny voor mag.

‘Nee. Dank u.’

‘Jawel hoor, doe gerust. Ik heb tijd genoeg en u hebt maar een paar dingetjes in uw kar liggen. Een minuutje langer aanschuiven, daar gaat een mens heus niet dood van, hoor. Kom maar!’

Als ik nóg meer ongevraagde aandacht krijg, val ik hier seffens dood, denkt Jenny bij zichzelf, terwijl ze de zweetdruppels voelt lopen tot in haar bilnaad. Om nog meer ongemakkelijkheid te vermijden, besluit ze in te gaan op het aanbod van de vriendelijke vrouw, die zo te zien toch niet meteen zinnens is om op te geven, en parkeert Jenny haar quasi leeg karretje voor dat van haar.

‘Dank u’, zegt Jenny, in de hoop dat de vrouw het nu niet noodzakelijk acht om ook nog eens een gesprekje over koetjes en kalfjes aan te knopen. Ze is dan ook meer van het type sombere sok dan babbelkous.

‘Graag gedaan, hoor!’

Jenny klemt haar vingers rond het handvat van de kar en blijft stokstijf stilstaan. Buiten het gebiep van de scanner hoort ze niks. Oef.

Nog voordat de kassierster start met Jenny's koopwaar te scannen, begint de vrijwilligster bij het dierenasiel, dan wel gekke

kattenvrouw, haar kattenvoer en cavaflessen ook al op de band te zetten. Vier artikelen nemen dan ook niet veel plaats in beslag op zo'n band. De uitgeknipte kortingsbonnen voor kant-en-klare diepvriesmaaltijden van Iglo, die ze om tijd te winnen al klaar had gestoken in haar jaszak, zal ze moeten bewaren voor een volgende keer.

'Dat maakt samen twee euro en negenenzestig centjes, alsjeblieft', zegt de kassierster opgewekt.

Jenny sprokkelt wat kleingeld bij elkaar en overhandigt het winkelmisje twee euro en zeventig cent. Daarop zegt ze niet 't Is goed zo, hoor', maar houdt ze metéén haar vlakke hand open, klaar om haar wisselgeld in ontvangst te nemen, zodat ze in geen geval de illusie zou wekken een soort fooi te willen geven voor bewezen diensten.

Een eurocent blijft een eurocent. Waarom zou een mens in godsnaam anders steeltjes uittrekken?

Zonder nog een blik achter zich te werpen, haast ze zich naar buiten. Ze steekt de mandarijntjes in haar jaszak, de doos frikandellen en de fles cola onder haar arm, en zet de winkelkar terug op zijn plaats, zonder haar vijftig cent in het slot te vergeten. Eenmaal terug veilig in haar wagen sluit ze meteen de deuren en grijpt ze naar het handschoenkastje. Drie dikke witte pillen worden uit een strip gedrukt en verdwijnen tegelijk in haar keelgat. Ze heeft zelfs geen slokje water meer nodig om ze in één keer af te slikken.

Oefening baart kunst.
En kunst baart zorgen.